

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 19Csp/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720201476
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Tagaj
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2020:6720201476.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Michalom Tagajom, v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO 31320155, zast. Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., IČO 36715352, Jilemnického 4012/3, 036 01 Martin, proti žalovanej: D. E., V. Č., J. XX.XX.XXXX, Q. XXX/XX, XXX XX E. S., Q. N., o zaplatenie 1 645,22 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu 31.03.2020 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 1 645,22 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 25.08.2017 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania a to všetko na tom skutkovom a právnom základe, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 02.04.2012 Zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 3 164,21 Eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 90 mesačných splátkach v sume 84,61 Eur až do celkovej sumy pôžičky vo výške 7 614,90 Eur. Z tejto sumy žalovaná uhradila sumu 5 404,89 Eur. Nakoľko žalovaná porušila svoju povinnosť riadne a včas splácať pôžičku, žalobca vyzval žalovanú listom označeným ako Predžalobná upomienka dňa 25.06.2017 na doplatenie dlžnej sumy (splátok). Nakoľko žalovaná svoju povinnosť nespĺnila ani v dodatočne poskytnutej lehote, žalobca žalovanú informoval listom zo dňa 19.08.2017 označeným ako Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, že došlo k zosplateniu úveru. Dlžná suma predstavuje 1 645,22 Eur.

2. K žalobe žalobca priložil Žiadosť a zmluvu o poskytnutí pôžičky - číslo zmluvy: 5013500, zo dňa 02.04.2014, uzavretú medzi Consumer FH ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom (ďalej len ako „Zmluva o pôžičke“); Všeobecné obchodné podmienky (nepodpísané); Prehľad splátok a úhrad; Notársku zápisnicu sp.zn. NZ 54215/2017; Prílohu 1 Projektu - Opis rozdelenia majetku a záväzkov; Predžalobnú upomienku zo dňa 25.06.2017 s dokladom o odoslaní a Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 19.08.2017 (bez dokladu o odoslaní).

3. Dňa 20.04.2020 súd vyzval žalobcu na späťvzatie žaloby z dôvodu, že Zmluva o pôžičke neobsahuje zákonné náležitosti ako aj z dôvodu, že súd považuje dojednanie o úrokoch za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi, pričom žalovaná žalobcovi zaplatila sumu vyššiu, aká jej bola na základe Zmluvy o pôžičke poskytnutá.

4. V podaní doručenom súdu dňa 11.05.2020 žalobca uviedol, že je toho názoru, že úroková sadzba (32 %) je v zmluve zreteľne vyjadrená. Úrokovú sadzbu ako aj zmluvu treba posudzovať podľa právneho

predpisu platného a účinného v čase podpisu zmluvy. Posledná zmena pred prijatím zákona č. 106/2014 Z. z., ktorým sa od 1. júna 2014 nanovo upravila výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov, bola vykonaná v súvislosti s novelou zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. S účinnosťou od 1.6.2010 novela zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov zmenila aj § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktorý po novele uvádzal: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.“ Dôvodová správa k zákonu č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov k § 53 ods. 6 uvádza: „Do § 53 Občianskeho zákonníka sa navrhuje doplniť nový odsek 6, obsahom ktorého je zákaz, aby v spotrebiteľskej zmluve, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, odplata podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch. Bude dôležité o akú výšku poskytnutých prostriedkov ide. Či ide o záväzok zabezpečený a obdobie na ktoré sa peňažné prostriedky poskytujú. Tieto tri kritéria majú význam pri určení podstatného prevýšenia odplaty a pri judikatúre možno pri tomto termíne (podstatného prevýšenia) vysledovať hranicu max. 20%.“ Z uvedeného dôvodu nepovažuje dohodnutú výšku úrokov v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zmluva bola uzatvorená pred dátumom 01.06.2014, je podľa žalobcu bez právneho významu skúmanie odplaty za poskytnutú pôžičku. Žalovaný podpisom zmluvy zároveň prehlásil, že s navrhovanými parametrami zmluvy súhlasí, pričom túto skutočnosť žiadnym spôsobom nespochybnil.

5. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila podaním doručeným súdu dňa 29.05.2020, v ktorom uviedla, že v auguste roku 2016 mala mozgovú príhodu so stratou zraku, sluchu a mozgovou disfunkciou a neschopnosťou pohybu. V dôsledku uvedené si nevie spomenúť na okolnosti. Žiadala o splátkový kalendár.

6. Žalobca v replike doručenej súdu dňa 10.06.2020 žiadal žalobe vyhovieť a zaviazat' žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy v primeraných mesačných splátkach.

7. Žalovaná v duplike doručenej súdu dňa 02.07.2020 uviedla, že je pravda, že jej úver bol poskytnutý, niečo splatila a postupne doplatí, avšak jej príjem je len starobný dôchodok, z ktorého spláca aj iné splátkové kalendáre, ktoré pre ochorenie omeškala. Iný zdroj obživy nie je možný. Žiadne prostriedky na obhajobu nemá.

8. V podaní doručenom súdu dňa 21.07.2020 žalobca zopakoval svoju argumentáciu uvedenú v replike.

9. Dňa 12.08.2020 sa vo veci konalo pojednávanie a to v neprítomnosti žalobcu a jeho právny zástupca, ktorí žiadali neprítomnosť na pojednávaní ospravedlniť a súhlasili s prejednaním veci v neprítomnosti. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že si na okolnosti uzavretia Zmluvy o pôžičke nepamätá - 16.08.2016 mala mozgovú príhodu a trvalo jej viac ako rok, kým začala chodiť, písať a hovoriť. Až keď jej prišla výzva zo súdu, uviedla, že na zmluve je jej podpis.

10. Podľa 151 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“), skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

11. Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „Obč. Z.“) v znení účinnom do 31.03.2015, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 6 Obč. Z. v znení účinnom do 31.05.2014, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

13. Podľa § 39 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

14. Podľa § 3 ods.1 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

15. Podľa § 53 ods. 9 v znení účinnom do 31.05.2014, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 565 Obč. Z. v znení neskorších predpisov, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom do 31.12.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

18. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

19. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2012, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

20. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom do 31.12.2012, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

25. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná účinne nepoprela skutkové tvrdenia žalobcu, súd nepovažoval za sporné žiadne skutkové tvrdenia - za nesporné medzi stranami súd považoval najmä, že :

25.1 Zmluva o pôžičke bola uzatvorená a žalovanej bola pôžička vo výške 3 164,21 Eur aj poskytnutá;

25.2 žalovaná mala splácať pôžičku v mesačných splátkach vo výške 84,61 Eur;

25.3 žalovaná uhradila žalobcovi celkom sumu 5 404,89 Eur.

26. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter Zmluvy o pôžičke (§ 52 Obč. Z.) súd konštatuje, že nepopretie skutkových tvrdení žalobcu zo strany žalovanej nezbavuje súd povinnosti podrobiť predmetnú zmluvu kontrole (a) z hľadiska dodržania jej zákonných náležitostí v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 9) a ako aj (b) kontrole z hľadiska prípadných neprijateľných zmluvných podmienok (§ 53 Obč. Z.). Súd je takisto povinný prihliadať na (c) absolútnu neplatnosť právnych úkonov aj z ostatných dôvodov (napr. podľa § 39 Obč. Z.) a na (d) zákonné následky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§ 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné následky pritom musí súd prihliadať bez ohľadu na prípadné mimosúdne (dohody) zmluvných strán.

27. Vzhľadom na osobitosti daného prípadu, kedy žalovaná spotrebiteľka pre ochorenie (mozgovú príhodu) stratila pamäť a nepamätá si v podstate na žiadne okolnosti, je potrebné podrobiť súdnej kontrole aj dodržanie zákonného postupu pri zosplatnení pôžičky (úveru) v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 Obč. Z.

28. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, konkrétne Zmluvou o pôžičke; nepodpísanými Všeobecnými obchodnými podmienkami; Prehľadom splátok a úhrad; Notárskou zápisnicu sp.zn. NZ 54215/2017; Prílohu 1 Projektu - Opis rozdelenia majetku a záväzkov; Predžalobnou upomienkou zo dňa 25.06.2017 s dokladom o odoslaní, Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 19.08.2017 (bez dokladu o odoslaní) a v zmysle § 295 CSP Priemernými úrokovými mierami z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny podľa NBS (stav a nové obchody) za rok 2012.

29. Po vykonanom dokazovaní a po právnom zhodnotení veci dospel súd k záveru, že žalobe nie je možné vyhovieť a to z nasledovných dôvodov :

29.1 Zmluva o pôžičke nespĺňa zákonom predpísané povinné náležitosti (neuvedenie termínu splatnosti splátok a neuvedenie termínu konečnej splatnosti), čo ex lege spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť pôžičky. Žalovaná pritom žalobcovi zaplatila sumu vyššiu, aká jej bola na základe Zmluvy o pôžičke poskytnutá;

29.2 Zmluva o pôžičke je v časti dojednania o úrokoch (32 %) neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Žalovaná pritom žalobcovi zaplatila sumu vyššiu, aká jej bola na základe Zmluvy o pôžičke poskytnutá.

30. Právna úprava regulujúca oblasť spotrebiteľských úverov vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľských úveroch (pôžičkách) obsahovala určité náležitosti, tak ako sú uvedené v § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona sa vyžaduje dodržanie ich písomnej formy. Podľa § 37 ods. 1 Obč. Z. právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. V predmetnej veci Zmluva o pôžičke neobsahuje určité vymedzenie termínu splatnosti jednotlivých splátok. V zmluve o pôžičke sa len uvádza „spôsob splácania splátok - poštovou poukážkou“. Pokiaľ žalobca k žalobe priložil Všeobecné obchodné podmienky, súd konštatuje, že tieto jednak nie sú podpísané, netvoria jednoliaty celok so Zmluvou o pôžičke (nie je preskúmateľné, či práve tieto Všeobecné obchodné podmienky boli tie, ktoré mali byť prílohou zmluvy) a nemožno teda hovoriť o dodržaní písomnej formy zákonných náležitostí Zmluvy o pôžičke, čo sa týka určenia termínu splatnosti splátok. „Ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté a pre ktoré zákon vyžaduje písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 30.11.2011, sp.zn. 2Cdo 245/2010). Obchodný zákonník v ust. § 273 ods. 1 uvádza, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku však podobné ustanovenie ako v § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka neobsahuje, okrem ust. § 788 ods.3 Občianskeho zákonníka v prípade poistnej zmluvy. Časť zmluvy, uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, preto (okrem poistnej zmluvy) nemôže byť určená púhym odkazom na obchodné podmienky. Rovnako tento záver platí aj o zmluve spotrebiteľskej, ktorá je svojou povahou zmluvou občianskoprávnou. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v ostatných prípadoch zmlúv uzavretých podľa Občianskeho zákonníka (vrátane spotrebiteľskej zmluvy) je vylúčené, aby sa

všeobecné zmluvné podmienky bez ďalšieho stali súčasťou zmluvy. Z toho preto plynie, že v prípade, pokiaľ zmluvné strany sa dohodnú na tom, že pre daný zmluvný vzťah sa budú aplikovať dojednania obsiahnuté v obchodných podmienkach, tieto sa nemôžu bez ich podpísania zmluvnými stranami stať súčasťou zmluvy, preto pre dodržanie podmienky písomnej formy zmluvy je nutné, aby takéto obchodné podmienky boli účastníkmi zmluvného vzťahu podpísané (rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/396/2014 z 10.02.2015). V druhom rade treba uviesť, že Všeobecné obchodné podmienky (v bode 6.2) vymedzujú splatnosť splátok len pre prípad, že zmluva neurčuje inak - v danom prípade ale zmluva stanovuje inak, a to ako „poštovou poukážkou“, čo však súd nepovažuje za určité vymedzenie termínu splatnosti splátok. Poštové poukážky pritom žalobca mohol žalovanej doručovať akokoľvek - ad absurdum aj každý deň alebo napr. každý tretí mesiac a pod. Spotrebiteľ musí už pri podpise zmluvy poznať termíny splatnosti jednotlivých splátok a nie čakať, či a kedy mu bude doručená poštová poukážka. Samotné Všeobecné obchodné podmienky v bode 6.6 pritom nevyklúčujú prípady, že by poštová poukážka nemusela byť klientovi doručená. Pre neurčitosť je potom takéto dojednanie v zmysle § 37 Obč. Z. neplatné a teda Zmluva o pôžičke neobsahuje zákonnú náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch (termíny splátok), čo v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) tohto zákona spôsobuje ex lege bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (pôžičky). Žalovaná pritom splatila žalobcovi sumu vyššiu, ako je bolo zo Zmluvy o pôžičky poskytnuté. Obdobne tak, Zmluva o pôžičke neobsahuje dostatočne určito vymedzený termín konečnej splatnosti - uvedenie tohto údaju len ako „10/2019“ nie je podľa názoru súdu dostatočne určitým vymedzením termínu konečnej splatnosti, pre absenciu konkrétneho dňa v mesiaci 10 roku 2019.

31. Žalobca podľa Zmluvy o pôžičky úročil pôžičku úrokovou sadzbou 32 % ročne. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, ZSP 35/2010 „Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Pri posúdení primeranosti dojednanej výšky úroku treba prihliadnuť na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne nestanovia, do akej výšky je možné pri peňažnej pôžičke dojednať úroky, z tejto skutočnosti však nemožno vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke, nakoľko i tu platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Je nepochybné, že neprimerane vysoké úroky, dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 26/2011 zo dňa 26.04. 2012). Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

32. V predmetnej veci súd dokazovaním (č.l. 85) zistil, že výška dojednaných úrokov (32 %) bola až 2,3 -násobkom priemernej (obvyklej) úrokovej miery v danom období (13,80 %) a teda v zmluve dojednaná výška úrokov podstatne a v rozpore s dobrými mravmi prevyšuje obvyklú výšku úrokov na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100% oproti priemeru bank a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu je neobhájiteľné viac ako stopercentné navýšenie ceny úveru oproti priemeru bánk. (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co 313/2010 z 9.11.2010, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/112/2017, sp.zn.

17Co/26/2015, sp.zn. 3Co/105/2014, sp.zn. 3Co/151/2013, sp.zn. 17Co/26/2015, sp.zn. 3Co 3/2011 z 12.10.2011).

33. Pokiaľ žalobca v konaní (č.l. 49) argumentoval maximálnou výškou odplaty, súd konštatuje, že maximálna výška odplaty bola stanovená až s účinnosťou od 01.09.2014 (teda až po uzatvorení Zmluvy o pôžičky), a to v § 1a Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z.z., preto túto argumentáciu súd nepovažoval za relevantnú. Pokiaľ by aj v danom čase bola maximálna výška odplaty regulovaná, ako je tomu dnes, súd zdôrazňuje, že je potrebné rozlišovať pojem „úroky“ a pojem „odplata“, nakoľko pojem „odplata“ je podstatne širší ako pojem „úroky“. Odplatou sa v zmysle § 1 ods. 1 predmetného Nariadenia vlády SR (v aktuálnom znení) rozumie nielen úrok, ale aj poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov (napr. náklady na doplnkové služby). Je teda logické, že tolerovaná výška „odplaty“ je vyššia ako tolerovaná miera samostatných „úrokov“, ako len jednej z viacerých zložiek „odplaty“. Navyiac, rozpor s dobrými mravmi sa môže týkať aj plnenia, ktoré je v súlade s právnymi predpismi, a teda aj pokiaľ by takto dojednaný úrok bol v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, môže byť v rozpore s dobrými mravmi (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 23Co/276/2015 z 20.02.2017). Súd v tejto súvislosti osobitne poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 15Co/276/2018 zo dňa 13.03.2019, v ktorom sa konštatuje, že: „Odplata za úver je vyjadrením skutočnej ceny spotrebiteľského úveru, zahŕňajúcej nielen úrok z úveru, ale aj všetky poplatky a akékoľvek náklady účtované veriteľom spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru..... Niet pochyb, že odplata je pojem širší než úrok z úveru. Úrok z úveru je iba jednou zo zložiek, ktorá vstupuje do výpočtu odplaty za úver (RPMN).“ ... „Právnym názorom, ako zastáva odvolací súd, sa riadil pri rozhodovaní aj okresný súd, keď úrokovú sadzbu dohodnutú medzi účastníkmi, ako jednu zo zložiek, ktorá síce vstupuje do výpočtu RPMN (odplaty za úver), hodnotil osobitne a to s prihliadnutím na Národnou bankou Slovenska zverejňované priemerné úrokové miery z úverov...“ Pripustiť výklad o úrokovej sadzbe a RPMN, aký zastáva žalobca, nie je správny, a vo svojej podstate by bolo možné ho hodnotiť ako obchádzanie zákona, či nekalú obchodnú prax veriteľa. Napr. v danom prípade by sa žalobca mohol uchýliť k úrokovej sadzbe až vo výške 45,7% ročne a podľa jeho názoru by stále išlo o sadzbu primeranú a prijateľnú, lebo je v zhode, resp. neprevyšuje RPMN. Neuvádzať iné náklady pri výpočte RPMN ako úrokovú sadzbu, resp. nulovou hodnotou, môže byť zámer veriteľa, ktorý do úrokovej sadzby schováva aj ďalšie náklady s cieľom získať nezákonné výhody aj na úkor dlžníka - spotrebiteľa (napr. v prípade uplatňovania úroku z omeškania veriteľom z tzv. kapitalizovaných úrokov, kedy v úroku by mohli byť zahrnuté aj poplatky a iné náklady, ktoré ale úročiť úrokom z omeškania nemožno“).

34. Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že ustanovenie Zmluvy o pôžičke v časti čl. II, týkajúce sa dojednaných úrokov v miere 32 % ročne, je v zmysle § 39 Obč. Z. a § 3 Obč. Z. pre rozpor s dobrými mravmi neplatné a preto je pôžička bezúročná - žalovaná pritom splatila žalobcovi sumu vyššiu, ako je bolo zo Zmluvy o pôžičky poskytnuté.

35. Súd taktiež záverom konštatuje, že žalobca nepreukázal dodržanie zákonného postupu pri zosplatnení pôžičky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka umožňuje veriteľovi úver (pôžičku) zosplatniť, len ak to bolo dojednané. Samotná Zmluva o pôžičke neobsahuje žiadne ustanovenie o možnosti žalobcu úver zosplatniť. Ani Všeobecné obchodné podmienky takéto ustanovenia neobsahujú - v čl. 12 Všeobecných obchodných podmienok je dojednaná len možnosť vypovedať zmluvu alebo od zmluvy odstúpiť. Navyiac, žalobca prílohami k žalobe nepreukázal dodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Obč. Z., nakoľko výzvu pred zosplatnením doručoval žalovanej na nesprávnu adresu - Železničná 884/9 Krupina- (č.l.12), ktorá bola už v samotnej Zmluve o pôžičke (č.l.11) prečiarknutá ako nesprávna a z ktorej adresy sa žalobcovi predmetná výzva vrátila s poznámkou „adresát neznámy“ (č.l. 13) a následne žalobca nedoručoval túto výzvu pred zosplatnením žalovanej na jej správnu adresu, ktorá bola taktiež v Zmluve o pôžičke uvedená a navyiac je i adresou jej trvalého pobytu. Následne mal žalobca žalovanej doručovať oznámenie o zosplatnení pôžičky, avšak k žalobe nepriložil doklad ani len o odoslaní tejto listiny. Súd tak dospel k záveru, že pôžička zo Zmluvy o pôžičke nebola platne zosplatnená.

36. Vzhľadom na skutočnosti vyššie uvedené súd žalobu ako nedôvodnú zamietol (výrok I.)

37. Žalovaná mala v spore úplný úspech, z čoho vyplýva, že by mala mať voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v miere 100 %. Nakoľko však žalovanej preukázateľne v spore žiadne trovy nevznikli, súd jej v zmysle § 257 CSP nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi nepriznal (výrok II.). V

tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28.02.2018, podľa ktorého „ak podľa obsahu spisu strane žiadne trovy nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP (procesná ekonómia) rozhodnúť tak, že sa jej náhrada trov konania nepriznáva.“

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Zvolen, písomne v dvoch vyhotoveniach. Podľa § 362 CSP odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde, ktorým je Krajský súd v Banskej Bystrici.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.